

Actie nr.	Team Actiehouder	Risico's			
		Risico	oorzaak	gevolg	maatregel
1.	Kernteam	Een te versnipperde betrokkenheid van het Rijk, waarbij de regio een voorstel maakt en de verschillende departementen van het Rijk hierop reageren.	<p>Interdepartementale verkokering die tot een breed scala aan wensen leidt.</p> <p>De NOVI en haar rol t.o.v. de Omgevingsagenda Oost is nog niet uitgekristalliseerd.</p> <p>Het gaat hier om een nieuw product, waarvan het belang en de relevantie nog niet bekend zijn, en ook niet onderkend.</p> <p>Op praktisch gebied gooit de reistijd tussen Den Haag en landsdeel Oost roet in het eten. 'Den Haag' komt minder makkelijk naar het Oosten. Dit bemoeilijkt de communicatie tussen het Rijk en de regio.</p> <p>De mensen achter de projecten zijn niet bekend, mede door de brede betrokkenheid van verschillende partijen is niet bekend wie verantwoordelijk is.</p>	<p>Op dit moment is er nog geen sprake van een gezamenlijk product, of een product dat door alle partijen gedragen wordt. Er is sprake van eenrichtingsverkeer.</p> <p>Ook zijn er geen goede afspraken over welke ministeries waarbij betrokken worden.</p> <p>Synergie mist.</p>	<p>Het (interdepartementaal) agenderen van de Omgevingsagenda Oost in bijvoorbeeld het directeurenoverleg NOVI.</p> <p>Het organiseren van vier aparte sessies met OCW, I&W/RWS, EZK en BZK om de verschillende partijen bij te praten.</p> <p>Bij uitwerking werken in duo's van Rijk en Regio.</p> <p>Een cultuuromslag waarbij de departementen onderling meer contact hebben is hierbij wenselijk.</p> <p>Werken met een 'groeimodel', zodat de agenda in kan spelen op veranderingen.</p>
2.	Kernteam	Het is moeilijk de goede mensen aan tafel te krijgen voor de juiste onderdelen van de agenda.	Het abstractieniveau ligt te hoog, wat met name voor de regionale overheden en gemeenten een bottleneck is. Zij hebben er belang bij 'concrete doelen' te kunnen presenteren aan hun bestuurders.	Door het gebrek aan juiste partners ontstaat er een groot gemis aan vernieuwing, net als een gebrek aan input. Ook leidt dit niet tot nieuwe (concrete) afspraken.	<p>Er moet, zodra de opgaven in beeld zijn, gericht gevraagd worden naar input.</p> <p>In de verschillende fasen moet er, naast gericht vragen, ook gekeken worden wanneer er wat wordt gevraagd. Er moet gekeken worden naar het vervolgproces en de vertaling hiervan naar de betrokkenheid van gesprekspartners, en wanneer dit in het proces moet gebeuren.</p>
3.	Kernteam	Het overvragen van betrokken partijen en deze te vroeg bij het proces betrekken.	De praktijk van triple-helix en het betrekken van partijen bij bijvoorbeeld de NOVI, ProVi t.g.v. de Omgevingswet is in de mode.	Er vallen mogelijk partners uit. Dit hangt samen met het abstractieniveau en het tempo waarin beslissingen worden genomen.	Relevante Partijen vragen wanneer zij betrokken willen worden.
4.	Kernteam	De verwachtingen van de departementen, regio's, provincies en het NOVI-team verschillen nog te veel van elkaar, als het aankomt op het eindproduct.	Het eindproduct van de NOVI is nog niet duidelijk, waardoor het ook niet helder is hoe deze zich verhoudt tot de omgevingsagenda. Mede hierdoor is de opdracht voor de omgevingsagenda nog niet scherp genoeg.	Uiteenlopende verwachtingen van het eindproduct van de omgevingsagenda, de status van de conceptagenda en het zicht op de fasen na december 2018.	<p>Er moet aan verwachtingsmanagement gewerkt worden op het gebied van het proces en de inhoud rondom de omgevingsagenda en de positionering van het (deel-) product.</p> <p>De omgevingsagenda in mindere mate aan de NOVI ophangen (omvormbaar, terugvaloptie)</p> <p>Meer spiegelen met directies, bedrijven, gemeenten en bestuurders om het productbeeld helder te krijgen.</p>

Actie nr.	Team Actiehouder	Risico's			
		Risico	oorzaak	gevolg	maatregel
5.	Kernteam	<p>Het blijven hangen in hoge, dan wel lage abstractieniveaus en visies.</p> <p>Blijven hangen in laag abstractieniveau: Het vast blijven houden aan projecten en lijstjes, waardoor een smalle sectorale scope ontstaat.</p>	<p>Het hoge abstractieniveau komt voort uit de angst van het Rijk en provincies om zich vast te leggen in verplichtingen. De regioprogramma's sluiten nog niet optimaal aan op de belangen van het Rijk.</p> <p>In het geval van een hoog abstractieniveau ontbreken er concrete voorbeelden en projecten en is de Omgevingsagenda onverkooptbaar bij het bestuur van gemeenten.</p> <p>Blijven hangen in laag abstractieniveau: Er is angst dat er geen boter bij de vis wordt gedaan. Wetenschap dat een abstracte agenda onverkooptbaar is bij gemeentebesturen.</p>	<p>Blijven hangen in hoog abstractieniveau: Omgevingsagenda's die nog onvoldoende betekenis en sturingskracht hebben. Er is onvoldoende handelingsperspectief en er zijn geen afspraken.</p> <p>Een te abstract niveau doet geen recht aan regionale agenda's of andere initiatieven die al in de regio lopen.</p> <p>Blijven hangen in projecten en lijstjes (laag abstractieniveau) leidt ertoe dat blind gestaard wordt op een enkele oplossing/maatregel en dat alternatieven niet in beeld komen.</p>	<p>Blijven hangen in laag abstractieniveau: tijd inruimen voor iteratieslagen. Pragmatisch durven kiezen. Vrije ruimte creëren. In Omgevingsagenda een tekst wijden aan wat we verstaan onder 'gezamenlijke opgaven' en tot welke 'verplichtingen' van partijen dit leidt.</p> <p>Hierover moeten afspraken gemaakt worden op alle niveaus: DO, BO, GS, PS, etc.</p> <p>Er moet door de verschillende overheden geoefend worden met de vraag wat project, en wat opgave is.</p> <p>Projecten moeten naar een tussenniveau gebracht worden qua abstractie, of hiermee verbonden worden.</p>
6.	Kernteam	<p>Er wordt een grote hoeveelheid onderwerpen meegepakt in de omgevingsagenda, in de volle breedte. Hierdoor wordt niet gekozen en gefocust op de opgaven die het meest van belang zijn wat kan leiden tot vrijblijvendheid.</p>	<p>Iedereen wil op dit moment zichtbaar zijn in de omgevingsagenda. Zowel de NOVI, de ProVI's, als andere agenda's en programma's, dit is simpelweg een te brede aanpak, er loopt heel veel.</p>	<p>Er wordt veel verkend, er komen te weinig concrete opgaven uitrollen omdat er te veel bij elkaar komt.</p>	<p>De omgevingsagenda moet zo geschreven worden, dat er sprake is van een groeimodel. Alleen op deze manier kunnen toekomstige uitdagingen, of een breder palet, aangepakt worden.</p>